

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К.Д.УШИНСЬКОГО»**

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»**

*Присвячена 200-річчю
Південноукраїнського національного
педагогічного університету імені К.Д.Ушинського*

ОСВІТНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ДУХОВНОЇ ТА СВІТОГЛЯДНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

**МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської наукової конференції**

20-21 квітня 2017 р.

Частина II

Дніпро-Одеса

2017

ного здоров'я, їх філософського осмислення та реалізації у щоденному життєтворенні та самовдосконаленні особистості.

Л.І. Конопкіна, Л.А. Ботвінікова

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

КОМУНІКАТИВНА МАЙСТЕРНІСТЬ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ЯК ОДНА ІЗ СКЛАДОВИХ ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Сучасне суспільство вимагає від лікаря-фахівця глибокого володіння знаннями, уміннями й навичками у професійній сфері, здатності ефективно діяти у складних, нестандартних ситуаціях, самостійно приймати рішення, невпинно творчо розвиватися й самоудосконалюватися. У зв'язку з цим головними завданнями вищої медичної школи була й залишається саме професійна підготовка майбутнього лікаря, яка й формує його професійну компетентність. Та як би з плином часу не змінювались програми навчання, як би інтенсивно не працювали викладачі вищих медичних закладів, скільки б не з'являлось нових підручників, методичних розробок, засобів тренінгу для студентів-медиків та лікарів-інтернів, особистісні риси характеру майбутніх лікарів, уміння та навички спілкуватися з людьми (як мовні, так і немовні), сповідуючи толерантне ставлення до оточуючих, відіграють чи не найбільшу роль в успішності навчання [1,с.36; 2,с.42]. Саме ці професійно важливі особистісні якості є невід'ємною частиною професійної компетентності майбутнього лікаря, відносячись до комунікативної складової.

Комунікативна майстерність майбутніх лікарів (студентів-медиків IV курсу, що навчалися на кафедрі внутрішньої медицини 1 Дніпропетровської медичної академії, та лікарів-інтернів терапевтичного профілю) оцінювалась викладачами під час аудиторної роботи на практичних заняттях, семінарах, під час клінічних розборів біля ліжка хворого у відділеннях терапевтичного профілю. Аналізувались такі компоненти комунікативної компетентності, як: 1) гностична (знання про особливості й стилі спілкування, творче мислення); 2) когнітивна (загальні та спеціальні комунікативні уміння успішно встановлювати контакт із співрозмовником); 3) виконавська (уміння та навички вести діалог); 4) емоційна (установка на спілкування, інтерес до іншої людини).

Здійснивши теоретичний аналіз комунікативних особливостей майбутніх лікарів, ми дійшли думки, що гностична компонента практично відсутня як у студентів IV курсу, так і у лікарів-інтернів - майже ніхто з них не володіє системою знань про сутність, структуру та функції спілкування. Когнітивна компонента комунікативної компетентності розвинена дещо краще, особливо у лікарів-інтернів; вони легше встановлюють контакт із співрозмовником (не лише з хворим, а й з викладачем, з однокласником), у них формуються уміння вступати в діалог, вони починають розуміти невербальну мову співрозмовника. Втім, виконавська компонента комунікативної майстерності (уміння вести діалог і успішно його завершити) проявляється не у всіх, лише приблизно у кожного третього-четвертого. Найбільш яскравою є емоційна компонента, яка здебільшого проявляється готовністю взаємодіяти з іншою людиною, а також високим рівнем емпатії і рефлексії.

Таким чином, комунікативна майстерність майбутніх лікарів відіграє важливу роль у формуванні їх професійної компетентності. Вона починає формуватися вже у студентські роки, поступово удосконалюється під час навчан-

ня в інтернатурі, а завершується, ймовірно, лише на етапах самостійної професійної діяльності.

Висновок. Оскільки при професійній підготовці студентів та лікарів-інтернів згідно з державними й галузевими стандартами сьогодення навчальний процес здебільшого спрямовується на отримання ними спеціальних знань, вважаємо за доцільне звернути увагу на необхідність розробки моделі професійної компетентності майбутнього лікаря з урахуванням його особистісних характеристик, якостей і властивостей. Впровадження цієї моделі у навчальний процес медичного вузу забезпечить як особистісне становлення молодшої особи, так і психологічну готовність до діяльності лікаря.

Список використаних джерел

1. Горшунова, Н.К. Формирование коммуникативной компетентности современного врача / Н.К.Горшунова, Н.В.Медведев // Успехи современного естествознания. - 2010. - № 3. - С. 36-37. 2. Гуменна, І.Р. Комунікативна компетентність як одна із складових професійної культури майбутніх лікарів / І.Р.Гуменна // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота». - 2015. - Випуск 29. - С. 42-45.

В.М. Вишняков

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

ФОРМУВАННЯ ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Кожну епоху розвитку людства визначає тип моральної свідомості, який виступає домінуючим для даного часу, певного народу, конкретних соціально-економічних умов. В усі часи людство надзвичайно обережно, делікатно ставилося до становлення духовності особистості, адже на міцному ґрунті духовності, моральності, культури зростає особистість відповідальна за думку, слово, вчинок.

Проблема формування духовних цінностей студентської молоді є досить актуальною в наш час. Сьогодні молодь виступає активною силою політичних змін і залежно від того, які цінності вона вносить у ці зміни, яку культуру впроваджує, багато в чому буде залежати майбутнє суспільства, його культура, напрям трансформації. Суспільство зацікавлене в тому, щоб ці цінності і культура були демократичними. Їх формування - завдання актуальне і таке, що потребує нагальної уваги.

Фізична культура виступає як складова частина загальної та професійної культури людини, як найважливіша якісна характеристика динамічна його особистісного розвитку, як фундаментальна цінність, що визначає початок його соціокультурного буття, спосіб і міру реалізації сутнісних сил і здібностей [2]. Індивідуальна фізична культура є результатом особистісного осмислення, вироблення уявлень, відносин, переконань, «програм поведінки». У ній інтегруються структура самосвідомості, аспекти саморегуляції, самопізнання, самоставлення. На цій основі формується Я-концепція особистості, забезпечується її стала адаптивна культурна поведінка в різноманітних умовах життєдіяльності. Фізична культура прямо і опосередковано охоплює такі властивості, якості, орієнтації особистості, які дозволяють їй розвиватися в гармонії з культурою суспільства, досягати гармонії знань і творчої дії, почуттів і спілкування, фізичного і духовного, вирішувати протиріччя між природою і виробництвом, працею і